

1984/85:6

Tisdagen den 9 oktober

Kl. 15.00

1 § Upplästes följande inkomna skrivelse:

Till riksdagen

Undertecknad anhåller om ledighet från riksdagsarbetet fr. o. m. den 22 november t. o. m. den 21 december 1984 på grund av FN-uppdrag.

Stockholm den 2 oktober 1984

Jörgen Ullenhag

Kammaren biföll denna anhållan.

Talmannen anmälde att *Per Arne Aglert* (fp) skulle tjänstgöra som ersättare för *Jörgen Ullenhag*.

2 § Svar på fråga 1984/85:33 om arbetsmarknadssituationen i Högsby

Anf. 1 Industriminister THAGE PETERSON:

Herr talman! Gösta Andersson har mot bakgrund av att AB Fogelfors-Hus i Högsby kommun försatts i konkurs frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att göra för att vända utvecklingen i en positiv riktning i Fågelfors.

Den svaga byggmarknaden har drabbat trähusindustrin över hela landet, och branschen är inne i en svår omstruktureringsfas. Jag är medveten om att konkursen vid AB Fogelfors-Hus utgör ett hårt slag för såväl Fågelfors samhälle som Högsby kommun.

Jag hade också omedelbart efter konkursen överläggningar med kommunen och landshövdingen och diskuterade alternativa vägar att angripa problemen. Diskussioner om detta pågår fortfarande, och jag kan därför inte säga något om resultatet.

Jag har vidare erfarit att länsstyrelsen i Kalmar län i samverkan med länsarbetsnämnden, utvecklingsfonden och Högsby kommun har tillsatt en grupp som arbetar med sikte på att söka lösa den för bygden svåra situationen.

*Om omprövning
av bestämmelserna
om arvs- och
realisationsvinsts-
beskattning i vissa
fall*

Skulle gruppens arbete leda fram till projekt som kan leda till nyetablering vill jag erinra om att länsstyrelsen förfogar över medel som kan användas för att stödja nya verksamheter. Även länets utvecklingsfond har möjlighet att medverka med finansiellt stöd.

Anf. 2 GÖSTA ANDERSSON (c):

Herr talman! Jag tackar industriministern för svaret på min fråga.

Jag har med min fråga velat göra industriministern medveten om hur allvarligt läget är i Högsby kommun, speciellt i Fågelfors. Trots högkonjunktur har arbetslösheten ökat kraftigt i Högsby sedan regeringen Palme trädde till. Läget blir ännu värre om regeringens byggpolitik definitivt slår ut husfabriken i Fågelfors. Redan har kommunen förlorat nära 300 personer sedan socialdemokraterna övertog regeringsmakten. Länsmyndigheterna siar om en fortsatt kraftig avfolkning av bygden om den här utvecklingen får fortgå. Fågelfors och bygderna omkring kan komma in i en så svår ond cirkel att det blir svårt att vända utvecklingen i rätt riktning.

Industriministern tillhör de riksdagsledamöter som häftigast och i ganska hårda och fräna ordalag kritiserade strängt taget alla företagsnedläggningar som skedde under den förra regeringen. Därför hade jag räknat med att industriministern hade vilja och intresse att sätta in kraftfulla åtgärder för att just rädda sysselsättningen i Fågelfors. Som jag tolkar svaret tillförs inte Fågelforsbygden och Högsby kommun några nya resurser. Därför är det svårt att se att detta leder till någon konkret lösning på de allvarliga problem som har uppstått i området.

Jag hade förväntat mig en rad åtgärder. Bl. a. skulle det behövas ett kraftigt kapitaltillskott för just industriutveckling i Högsby. Det betraktar jag som en angelägen insats. En sådan åtgärd skulle vara betydligt mer motiverad än t. ex. de hundratals miljoner som socialdemokraterna drev fram till det dödsdömda Öresundsvarvet. En rejäl insats, inkl. ett glesbygdsprojekt i Fågelfors, borde anses rimlig. I stället för att kraftigt minska beredskapsmedlen till Kalmar län borde regeringen ha ökat dem för att rädda sysselsättningen tills fasta jobb hinner skapas inom detta område.

Här finns alltså mycket att göra, exempelvis att sätta in åtgärder för upprustning av vägnätet. Jag förväntar mig att industriministern aktivt engagerar sig. Befolkningen i Fågelforsområdet har verkligen rätt att ställa krav på kraftfulla, positiva insatser.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Svar på fråga 1984/85:5 om omprövning av bestämmelserna om arvs- och realisationsvinstsbeskattning i vissa fall

Anf. 3 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Per Westerberg har frågat om jag är beredd att ompröva arvs- och realisationsvinstsskatten på främst börsnoterade aktier så att vissa –

---

*Om omprövning
av bestämmelserna
om arvs- och
realisationsvinsts-
beskattning i vissa
fall*

enligt hans uppfattning – stötande inslag undanröjs.

Utgångspunkten för Per Westerbergs fråga är i första hand konsekvenserna av våra nuvarande arvsskatteregler i ett fall där en avliden person efterlämnar börsaktier som undergår kursfall. Vid arvsbeskattningen värderas sådana aktier till börskursen på dödsdagen, och normalt tas inte hänsyn till kursfall som kan ske under tiden efter dödsfallet. Jag vill dock upplysa Per Westerberg om att gällande arvsskattelagstiftning, för det fall att kursnedgången på aktierna är betydande, anvisar en möjlighet till nedsättning av det värde som skatten skall beräknas på. Det är regeringen som efter ansökan prövar sådana frågor.

Per Westerberg tar också upp realisationsvinstsbeskattningen. Efter vad jag kan förstå syftar han då på det förhållandet att arvsbeskattningen f. n. sker utan att hänsyn tas till den latent realisationsvinstsskatteskuld som kan sägas belasta värdet av aktierna. I den delen vill jag framhålla att det ingår i den nyligen tillsatta arvs- och gåvoskattekommitténs uppdrag att överväga frågan om ett sådant hänsynstagande.

Mot bakgrund av vad jag nu sagt är jag inte beredd att förorda några åtgärder av det slag Per Westerberg efterlyser.

Anf. 4 PER WESTERBERG (m):

Herr talman! Först ber jag att få tacka finansministern för svaret på min fråga.

Det är nu en gång för alla så att stora förmögenheter beskattas mycket hårt vid arvsskiften. Inte minst finansministern själv har varit med om att skärpa arvsbeskattningen upp till 70 % på toppen vid stora förmögenheter. Han har även varit med om att skärpa beskattningen av realisationsvinster när det gäller börsnoterade aktier. Denna kombination har i fallet Sally Kistner, som kanske varit det mest omtalade under det senaste året, gjort att först 70 % av en av Sveriges största förmögenheter går bort i form av arvsskatt och att arvingarna därefter måste sälja aktierna för att kunna betala arvsskatten, varvid ytterligare ca 25 % av förmögenheten går bort i form av realisationsvinstsskatt. 95 % av arvet försvinner således genom beskattning.

Som finansministern mycket riktigt påpekar, finns det, om aktierna faller efter dödsdagen, möjligheter att ansöka hos regeringen om att få nedsättning av arvsskatten. Jag tycker ändå att det borde vara stötande även för finansministern att man genom arvsbeskattningen beskattar en direkt skatteskuld och på det sättet får denna extremt höga beskattning av just börsnoterade aktier.

Det vore angeläget även ur konkurrenssynvinkel att på sikt få en anpassning av såväl arvs- som realisationsvinstsskatterna till vad som gäller i våra närmaste konkurrentländer ute i Europa. Vi har ju sett hur många, inte minst människor med både kapital och skickliga hjärnor, försvinner ut ur landet. Fallet Sally Kistner kan naturligtvis i detta avseende vara ett varnande exempel, som är mycket tragiskt ur Sveriges synvinkel.

En äldre företrädare för socialdemokraterna, Tage Erlander, sade i Veckans Affärer förra veckan att han tyckte att man kanske hade gått litet väl

*Om skyldigheten
att anmäla aktie-
innehav i visst fall*

långt när det gäller arvsbeskattningen, och då i synnerhet på mindre och medelstora familjeföretag. Av den orsaken skulle jag vilja ställa två följdfrågor till finansministern.

För det första: Är finansministern beredd att långsiktigt verka för någon form av harmonisering av gällande arvs- och realisationsvinstsskatteregler i Sverige med dem i våra närmast berörda konkurrentländer?

För det andra: Anser verkligen finansministern det vara lagstiftarens intentioner att just börsnoterade aktier arvsskattemässigt skall beskattas med upp till 95 %, vilket vida överstiger arvsskattebelastningen på all annan egendom?

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på fråga 1984/85:10 om skyldigheten att anmäla aktieinnehav i visst fall

Anf. 5 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Anders Andersson har frågat mig om jag är beredd verka för att de personer som är verksamma i löntagarfonderna blir skyldiga att anmäla aktieinnehav enligt 2 och 4 §§ lagen om registrering av aktieinnehav.

Om skyldigheten att anmäla aktieinnehav skulle utvidgas på det sätt Anders Andersson menar måste i konsekvensens namn anmälningsskyldighet också införas för dem som är verksamma i en mängd andra juridiska personer som är stora aktieägare. Anmälningsskyldigheten skulle då komma att omfatta ett stort antal personer verksamma i stiftelser, olika slag av fondbolag och andra stora aktieplacerrare. En sådan utvidgning av den s. k. insider-kretsen har avvisats av värdepappersmarknadsutredningen. Detta är såvitt jag nu kan bedöma en helt rimlig ståndpunkt. Jag kommer emellertid att närmare redovisa min inställning i denna fråga i den lagrådsremiss om lagstiftning rörande värdepappersmarknaden som regeringen avser att lägga fram före årets slut.

Anf. 6 ANDERS ANDERSSON (m):

Herr talman! Jag tackar finansministern för svaret.

Efter att ha läst den här paragrafen angående registrering av aktieinnehav och eftersom jag visste vilken påverkan i börshänseende löntagarfonderna och deras styrelser hädanefter kommer att ha, ville jag ställa min fråga för att få finansministern att klarlägga huruvida styrelserepresentanter, revisorer och övriga verksamma i fonderna också skall ha anmälningsskyldighet.

Som vanlig dödlig människa tycker jag för min del att det är mycket svårt att klara ut detta förhållande när jag ser på 4 §. Då det där talas om att de som har gemenskap med juridiska personer har skyldighet att anmäla innehav av aktier osv. anser jag att de som sitter i löntagarfondernas styrelser rimligen också bör ha en sådan anmälningsskyldighet.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på frågorna 1984/85:11 och 22 om offentlighetsprincipens tillämpning på löntagarfonderna

Nr 6

Tisdagen den
9 oktober 1984

Anf. 7 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Anders Andersson har frågat mig om jag är beredd att medverka till ett klarläggande av om löntagarfondsstyrelserna skall undantagas från offentlighetsprincipen.

Vidare har Bertil Fiskesjö frågat justitieministern vilken rättslig status löntagarfondsstyrelserna har och vilka sekretessbestämmelser som enligt hans uppfattning är tillämpliga på styrelsernas verksamhet. Fiskesjö har också frågat om justitieministern anser att lagändringar krävs.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som skall besvara frågorna.

Jag besvarar frågorna i ett sammanhang.

Vid AP-fondens tillkomst slogs av regering och riksdag fast att AP-fonden inte skulle utgöra någon del av statens eller företagets förmögenhet utan bli en fristående institution som i alla avseenden förvaltades av styrelserna samt att de till fonden avsatta medlen skulle anses som fristående tillgångar. AP-fonden är således – som lagrådet uttryckte det i lagstiftningsärendet om löntagarfonderna – en unikt utformad institution. Den organisationsmässiga formen kan i viss mån sägas påminna om en stiftelse vars organisation och verksamhet är reglerad genom särskild lagstiftning.

Frågan om huruvida offentlighetsprincipen är tillämplig på AP-fondsstyrelserna hänger samman med frågan om huruvida AP-fonden är att betrakta som en myndighet. I lagstiftningsärendet om löntagarfondsstyrelserna var utgångspunkten att dessa i likhet med de äldre fondstyrelserna är organ som ligger utanför den statliga myndighetsorganisationen. Detta kom i propositionsförslaget till uttryck bl. a. i den bestämmelse i det nya AP-fondsreglementet vari anges att styrelserna får anställa de tjänstemän som behövs samt bestämma deras löner och övriga anställningsvillkor. I anslutning till bestämmelsen, som togs över från 1959 års reglemente, påpekades i propositionen särskilt att de anställdas villkor således fastställs utan medverkan av någon statlig myndighet (prop. 1983/84:50 s. 153). Påpekandet tillkom för att göra klart att bestämmelserna i bl. a. 11 kap. 9 § regeringsformen om tillsättning av tjänster vid förvaltningsmyndigheter under regeringen inte var tillämpliga på tjänsterna inom AP-fonden. Enligt nämnda lagrum skall tjänst vid förvaltningsmyndighet som lyder under regeringen tillsättas av regeringen eller av myndighet som regeringen bestämmer. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget i propositionen.

Mot denna bakgrund kan sålunda väl hävdas att det finns stöd för uppfattningen att AP-fonden med dess styrelser inte är en förvaltningsmyndighet. Frågan är emellertid komplicerad, och ytterst kommer det an på regeringsrätten att pröva frågan om AP-fondens rättsliga status. Vidare vill jag nämna att denna fråga f. n. är föremål för justitieombudsmannens prövning. Därför ser jag för dagen ingen anledning att vidta någon åtgärd.

---

*Om offentlighets-
principens tillämp-
ning på löntagar-
fonderna*

*Om offentlighets-
principens tillämp-
ning på löntagar-
fonderna*

Anf. 8 ANDERS ANDERSSON (m):

Herr talman! Jag tackar finansministern för svaret.

Den här frågan blev aktualiserad för några dagar sedan, eftersom Sydfonden vägrat att lämna ut vissa uppgifter. Den som följt polemiken i pressen och läst vad som yttrats i frågan blir något förvånad över finansministerns svar. År 1979 slogs nämligen fast att AP-fonden var en myndighet. När man sedan införde löntagarfonderna sade man att dessa skulle fungera som en parallell till AP-fonderna för att man inte skulle behöva göra ändringar i grundlagen. Det var ju, som man uttryckte det, bråttom med att införa löntagarfonderna.

Man kan också fråga sig varför det skall vara så besvärligt att ha en öppenhet inom löntagarfonderna. Finansministern har inte i och med sitt svar tagit ställning till huruvida han anser en sådan öppenhet vara bra eller inte.

Herr talman! Man kan ändå inte komma ifrån att löntagarfonderna har hand om allmänna medel och att regeringen tillsätter styrelserna – det framgår av vad som hittills har kommit fram och av vad som sägs i kammarrättens utslag. Jag anser att kraven på att de skall betraktas som offentliga myndigheter därmed har uppfyllts. Tydligt har icke finansministern den inställningen. Det skall bli intressant att se vilken slutlig ståndpunkt han kommer att inta.

Anf. 9 BERTIL FISKEJÖ (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka finansministern för svaret på min fråga.

Något definitivt svar ges dock inte, och det verkar således som om den här frågan enligt finansministerns mening skulle vara öppen. Det tycker jag är ganska märkligt. Vi kan konstatera att fonderna inte är några privata bolag. De är inte statliga bolag. De är inte stiftelser. De är inte handelsbolag. De är inte – åtminstone inte ännu – några dödsbon. Om de då inte är myndigheter, kan man sannerligen fråga sig vad de är. Vad i all världen är de? Man kan t. o. m. fråga sig om de över huvud taget existerar i sinnevärlden. Men det har de ju visat sig göra. Beviset på att man existerar är ju, enligt en seglivad definition av Descartes, att man tänker. Visserligen går det inte att bevisa att man gör det inom fonderna, men man handlar på börsen och man omsätter miljarder hit och dit. Då påstår Kjell-Olof Feldt att det är oklart om de är myndigheter eller ej.

Vad är de annars? Kammarrätten säger klart att löntagarfonderna är myndigheter. Rättschefen i justitiedepartementet – jag hade ställt min fråga till justitieministern, eftersom jag tycker att ärendet egentligen ligger där – Hans Corell säger tydligt ifrån att det är självklart att de är myndigheter. Kammarrättens i Göteborg president säger utöver det utslag som vi har fått att det är självklart att löntagarfonderna är statliga myndigheter. Det finns en lag om löntagarfonderna, de finansieras med allmänna medel, och regeringen tillsätter styrelserna. Då är fonderna naturligtvis offentligtrettsliga organ.

För den skull är jag mycket förvånad över Kjell-Olof Feldts svajande svar här. Kammarrätten har ju lagt fast – och det är den juridiska väg vi har i

landet – att löntagarfonderna är myndigheter, och det är ganska självklart att man skulle komma till den slutsatsen.

Nu skall regeringsrätten avgöra detta, säger Kjell-Olof Feldt. På vad sätt då? Vem har överklagat ärendet till regeringsrätten? Det har i varje fall inte jag fått kännedom om ännu.

Min grundläggande fråga, som är av intresse för alla som är intresserade av förvaltningsjuridik, är: Om fonderna inte är myndigheter, vad i all världen är de då?

Anf. 10 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Bertil Fiskesjös logik är inte alldeles glasklar. Därför att han inte lyckats upptäcka vad fonderna är så anser han att de är förvaltningsmyndigheter.

Låt mig återge vad lagrådet sade i sitt yttrande över lagrådsremissen om löntagarfonderna. Då uttalade man sig om hela pensionssystemet, dvs. samtliga AP-fonder som vi har.

Lagrådet sade då: Allmänna pensionsfonden är en unikt utformad institution: Även om fondens förvaltande organ, fondstyrelserna, skulle anses ingå i den statliga förvaltningsorganisationen, låter sig styrelsen inte jämföras med de förvaltningsmyndigheter som anges i grundlagsstadgan.

Redan 1959, då vi bildade de första AP-fonderna, sade vi att de var ett offentligt subjekt som tidigare icke hade existerat och som hade fått en ny och unik utformning.

Har herr Fiskesjö aldrig hört talas om begreppet innovationer? Det är känt även inom förvaltningsjuridiken att man genom beslut i denna riksdag konstruerat organ som icke liknar tidigare organ men som ändå visar sig ha fungerat utomordentligt väl i 25 år utan att någon bråkat om saken förrän just nu, när löntagarfonderna har blivit en fråga som det behagar Bertil Fiskesjö och andra att föra polemik om.

Anf. 11 ANDERS ANDERSSON (m):

Herr talman! Jag tycker att finansministern tar väldigt lätt på frågan om löntagarfonderna skall vara myndigheter eller inte när han åberopar 1959 och talar om innovationer, trots att man 1979 i samband med en proposition beträffande sekretesslagen slog fast att AP-fonderna var offentliga myndigheter. Jag fattar inte att finansminister Feldt går tillbaka till året 1959, när han själv talar om innovationer.

Anf. 12 BERTIL FISKESJÖ (c):

Herr talman! Ja, finansministern, det är så att inga statliga organ kan existera utan att det finns en rättslig reglering av dem. Frågan om löntagarfonderna är myndigheter eller ej är väldigt viktig ur yttrandefrihetssynpunkt och ur en lång rad andra synpunkter. Kjell-Olof Feldt behöver inte polemisera så hårt mot mig – alla som har uttalat sig i den här frågan, utom Kjell-Olof Feldt, har ju precis samma mening som jag. Hur kan det komma sig att en kammarrätt, som man får förutsätta har god kompetens, och att de

*Om offentlighets-
principens tillämp-
ning på löntagar-
fonderna*

främsta juridiska experterna som ni har i regeringen på det här området, dvs. de på justitiedepartementet, har precis samma mening? Det visar ju att Kjell-Olof Feldts uppfattning i denna fråga är mycket dåligt förankrad i den sakkunskap som ändå finns på det här området i vårt land. Det återstår alltså för Kjell-Olof Feldt att svara på följande fråga: Om fonderna inte är myndigheter, vad i all världen är de då för någonting?

Anf. 13 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Pensionsfondernas status är rättsligt reglerad genom beslut här i riksdagen, och har så varit i 25 år. Frågan om deras status i förvaltningsrättslig mening har i ett par omgångar behandlats av riksdagen. Man har då sagt att de icke är en statlig förvaltningsmyndighet. Vid ett tillfälle, nämligen i samband med att sekretesslagen behandlades, har en annan riksdagsmajoritet än den jag tillhör uttalat att pensionsfonderna är en statlig myndighet. Jag har min uppfattning, och f. ö. har vi haft samma uppfattning hela tiden om fondernas ställning.

Låt mig sedan bara säga följande: Det tog 25 år innan konstitutionsutskottets ordförande fann det angeläget att ens undersöka vilken rättslig ställning AP-fonderna har. Det säger mest i den här frågan.

Anf. 14 BERTIL FISKESJÖ (c):

Herr talman! Om man utgår från att en myndighet är en myndighet och inga problem uppkommer, behöver man naturligtvis inte undersöka myndighetens rättsliga status.

I ett konkret fall har en journalist på Helsingborgs Dagblad bett att få titta på fondernas papper. Journalisten har t. ex. bett att få titta på diarierna. Det är då som frågan om fondernas rättsliga ställning uppkommer. Till allmän häpnad säger den ene fonddirektören efter den andre, och även fondstyrelseordförandena: Nej, vi är ingen myndighet, vi har ingen skyldighet att rätta oss efter vad som gäller för en sådan.

I förbigående kan jag säga att den här debatten avslöjar märkliga interiörer när det gäller fonderna. I det ena fallet har man dem på fickan, så att säga. I det andra fallet har man ingen diarieföring. Över huvud taget verkar det vara rena oredan i detta sammanhang – det är ju ändå mycket stora summor som förvaltas på detta sätt.

Frågan om vad en myndighet kan göra och inte kan göra blir ju aktuell när någon frågar efter papperna. Om man från en myndighets sida inte vill lämna ut ett papper måste man kunna hänvisa till att man inte behöver göra det enligt den och den bestämmelsen i sekretesslagen. Allt är ju inte offentligt här i landet. Enligt tryckfrihetsförordningen och sekretesslagen är det inte den sökande, den som vill titta på ett papper, som skall behöva hänvisa till en viss lagbestämmelse, utan det är den som vägrar att lämna ut papperna som är skyldig att säga: "Enligt den och den paragrafen i sekretesslagen är jag inte skyldig att lämna ut den här handlingen." Så enkelt är det.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på fråga 1984/85:23 om det aviserade förslaget om inskränkning i näringsfriheten

Nr 6

Tisdagen den
9 oktober 1984

Anf. 15 Finansminister KJELL-OLOF FELDT:

Herr talman! Karin Ahrland har, med anledning av EKO-kommissionens förslag om näringsstillstånd, frågat statsrådet Ingvar Carlsson om regeringen trots kritiken från remissinstanserna avser att lägga fram förslag om inskränkning i näringsfriheten.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som skall svara på frågan.

Regeringen kommer, i den proposition om riktlinjer för det framtida arbetet mot ekonomisk brottslighet, som inom kort läggs på riksdagens bord, att redovisa bl. a. hur förslaget om näringsstillstånd skall hanteras.

Anf. 16 KARIN AHRLAND (fp):

Herr talman! Jag får tacka en annan minister än frihetsministern för svaret.

EKO-kommissionen har bl. a. skrivit följande: "Näringsfriheten är huvudprincip i Sverige. -- -- Näringsfriheten i sig står för så väsentliga värden att större ingrepp än nödvändigt inte bör göras." Det är svårt att förstå hur kommissionen kunde komma med sådana förslag till etableringskontroll som man då lade fram. Jag har läst ett antal av remissvaren, och alla är de lika kritiska som vi i folkpartiet är. Invändningar kan göras mot alla tre kontrollmoment som föreslagits. Det gäller då vandelsprövning, utbildning och ekonomiska garantier för skatter och avgifter.

Konsumentverket skriver att det är tveksamt vilken sanerande effekt som kan nås med vandelsprövning, eftersom det finns en klar risk att man inte kommer åt dem som begått de grova ekonomiska brotten. Sådana uppdragas inte så ofta. SPK ifrågasätter det lämpliga i att utpeka samtliga företagare i en viss bransch som potentiella brottslingar. Näringsfrihetsombudsmannen erinrar om att vi har förhandskontroll av ekonomi, lämplighet och kompetens redan i dag i vissa branscher och att det är de branscherna som EKO-kommissionen har tänkt sig ett nytt system för. BRÅ gör samma invändningar.

Det är bra, finansministern, med utbildning av företagare, men inte är det någon garanti för att de betalar skatten. Skall man ta examen för att få öppna affär? kan man fråga sig. Tveksamhet mot kravet på bankgaranti har nästan alla remissinstanser.

Man kan egentligen sammanfatta remissvaren i en mening citerad från justitiekanslern: "Ett ingrepp av detta slag i den enskildes frihet att söka försörja sig genom eget arbete har knappast förekommit i vårt land i modern tid." Justitiekanslern kan inte misstänkas för att politisera därför att han har dragit logiska slutsatser av kommissionens eget påstående att näringsfriheten är huvudprincip i dag.

Jag undrar då om Kjell-Olof Feldt verkligen kommer att medverka till att införa etableringskontroll och om han tror att vi genom det får större respekt för skattesystemet hos dem som inte har det i dag. Tror Kjell-Olof Feldt att

---

*Om det aviserade
förslaget om in-
skränkning i
näringsfriheten*

Tisdagen den
9 oktober 1984

*Om straffreak-
tionen mot total-
vägran att fullgöra
uppgifter inom för-
svaret*

presumtiva skattesmitare sköter sina affärer med staten bättre bara därför att de får gå en tvådagars- eller veckokurs eller har skaffat pengar för att betala en bankgaranti?

Jag hoppas att Kjell-Olof Feldt kastar detta förslag i papperskorgen.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på fråga 1984/85:2 om straffreaktionen mot totalvägran att fullgöra uppgifter inom försvaret

Anf. 17 Justitieminister STEN WICKBOM:

Herr talman! Allan Ekström har frågat mig om jag anser att den nuvarande straffrättsliga reaktionen är tillfredsställande när det gäller fall då någon undandrar sig att fullgöra värnplikt eller att göra vapenfri tjänst.

Domstolarnas rättstillämpning vid fall av s. k. totalvägran har anpassats till uttalanden som gjordes i samband med att lagstiftningen om vapenfri tjänst ändrades år 1978. Normalstraffet för andragångsvägran som har avsett grundutbildningen är fängelse fyra månader.

Villkorlig frigivning kunde år 1978 inte komma i fråga vid en dom på fängelse i fyra månader. Numera skall dock sådan frigivning vid ett straff på fyra månader i princip ske efter två månaders verkställighet.

Högsta domstolen har nyligen i en dom som Allan Ekström har åberopat tagit ställning till om de ändringar som sålunda har gjorts i brottsbalkens regler om villkorlig frigivning bör påverka straffmätningen i fall av aktuellt slag. Högsta domstolens dom innebär att tidigare straffmätningsspraxis – fängelse fyra månader – behålls.

Ändringarna i reglerna om villkorlig frigivning har gjorts som ett led i en allmän strävan att minska bruket av fängelse. Högsta domstolen har efter utförligt redovisade överväganden stannat för att konsekvenserna av de nya reglerna bör slå igenom också när det gäller totalvägrare. Domstolens ställningstagande föranleder f. n. ingen annan åtgärd från min sida än att jag liksom hittills med uppmärksamhet kommer att följa utvecklingen på området. Jag vill emellertid erinra om att frågan om villkorlig frigivning f. n. övervägs av fängelsestraffkommittén (Ju 1979:04).

Anf. 18 ALLAN EKSTRÖM (m):

Herr talman! Jag vill tacka justitieministern för svaret, även om det gör mig bedrövad.

Vårt försvar bygger på allmän värnplikt, och jag vill starkt betona ordet "allmän". Värnplikten utgör emellertid inte bara en skyldighet utan även en rättighet, bestående i att få utbildning för att kunna försvara sig själv, sin familj och sitt land.

Det finns dock alltid människor som är illojala och som vill smita från sin värnplikt och som inte heller vill fullgöra vapenfri tjänst. Ett sådant handlingssätt måste konsekvent fördömas med ett fängelsestraff vars längd

måste stå i rimlig proportion till värnpliktstidens längd. Man bör ju inte tjäna på att vara illojal mot sitt fosterland.

Det reella straffet är numera så lågt som två månader, något som framgår av högsta domstolens dom i Nytt juridiskt arkiv 1983 s. 899. Som jämförelse må nämnas att straffets längd för inte så länge sedan var fem månader. Att straffet nu bara är två månader beror bl. a. på de nya reglerna om villkorlig frigivning, som justitieministern berörde, och som med Runebergs ord ur Älgskyttnarne kan beskrivas på följande sätt: "Ej köpslagades länge och ej avprutades mycket. Hälften dock prutades strax."

Det är tredje eller fjärde gången jag återoppar dessa diktrader här i kammaren. Jag känner mig faktiskt, herr talman, som Cato i senaten i det gamla Rom.

Justitieministern är nöjd med dagens situation, innebärande att man kan köpa sig fri från sin värnplikt med två månader på anstalt – låt vara att straffet formellt är på fyra månader, detta i enlighet med den dubbla bokföringens princip. Svea hovrätt ansåg i det angivna rättsfallet att bruttostraffet borde räknas upp med två månader för att relationen mellan verkligt straff och värnpliktstidens längd inte skulle rubbas genom reglerna om straffavkortning. Men justitieministern är som sagt nöjd med dagens tillstånd.

Svaret bedrövar mig. Och jag har nog svenska folkets flertal på min sida.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på frågorna 1984/85:3 och 4 om stöldgods

Anf. 19 Justitieminister STEN WICKBOM:

Herr talman! Allan Ekström har under hänvisning till två domstolsavgöranden som rör tillämpningen av lagen (1974:1065) om visst stöldgods m. m. frågat mig om jag anser att rättsläget på området är tillfredsställande. Jag besvarar frågorna i ett sammanhang.

I det ena av de båda avgörandena som Allan Ekström syftar på fick en person som hade dömts för ett stort antal stölder och som sålt delar av stöldgodset behålla den del av försäljningssumman som ingen hade gjort anspråk på. Riksåklagaren har i en skrivelse till regeringen med hänvisning till det aktuella fallet begärt en lagändring. Framställningen övervägs nu inom justitiedepartementet.

Avsikten är att i det sammanhanget ta ställning även till den fråga som aktualiseras i det andra avgörandet som Allan Ekström hänvisar till, nämligen om det för att stöldgods skall få tas i förvar hos viss innehavare bör fordras att denne själv har kommit åt egendomen genom brott.

Anf. 20 ALLAN EKSTRÖM (m):

Herr talman! Bakgrunden till min ena fråga är det s. k. Motalafallet där polisen hos en kvinna påträffade ca 745 000 kr. i kontanter som kvinnan fått

Nr 6

Tisdagen den
9 oktober 1984

Om stöldgods

*Meddelande om
interpellationer*

genom att sälja stulna kläder. Av beloppet fick hon behålla 650 000 kr. därför att inga målsägande hörde av sig. Händelsen har självfallet upprört allmänheten – så mycket pengar går det inte att tjäna i Sverige i dag på ett ärligt sätt.

Jag är därför tillfredsställd över beskedet att justitieministern avser att komplettera stöldgodslagen så att substitutet också kan tas i förvar. Som det nu är kommer tjuven i ett bättre läge genom att sälja stöldgodset.

Den andra frågan avser en annan brist i stöldgodslagen, nämligen att lagen gäller endast gods som innehavaren fått i besittning på grund av eget brott men däremot inte på grund av annans. Egentligen täcker lagen enligt sin ordalydelse båda fallen, men högsta domstolen har i ett färskt rättsfall förklarat att departementschefen i förarbetena till stöldgodslagen har begränsat tillämpningsområdet till den situationen att innehavaren själv gjort sig skyldig till brott och att denna begränsning borde vara bindande för domstolarna.

En konsekvens av denna ståndpunkt är att en person kan få behålla annans egendom trots att han inte kan åberopa reglerna om godtrosförvärv till sin förmån – regler som beskrivs närmare i SOU 1984:16. Hans förfoganderätt blir således beroende av slumpen, nämligen om ägaren hör av sig eller inte, och denna olikhet är naturligtvis otillfredsställande.

Jag är därför nöjd med justitieministerns besked även i avseende på den andra delfrågan. Det innebär att jag är nöjd med svaret i dess helhet.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Anmälades och bordlades
Proposition
1984/85:18 Statlig fastighetsskatt

10 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställdes

den 9 oktober

1984/85:29 av *Sven Henricsson* (vpk) till industriministern om AB Gullfibers verksamhet i Söråker i Timrå kommun:

Söråkers industrihistoria handlar i stor utsträckning om skogsindustri. SCA:s nedläggning av massfabriken i Söråker vid 1950-talets mitt väckte behovet av ersättningsindustri. Ansträngningarna gav framgång, och efter någon tid påbörjade Billesholms Glasulls AB produktion av glasull i Söråker. Hela tiden skedde produktionen på licens från koncernen Compagnie de Saint-Gobain i Frankrike. I samband med det ökade byggandet på 1960- och 1970-talen kunde verksamheten kontinuerligt öka i omfattning, och efter

diverse ägarskiften kom slutligen bolaget, som nu hade namnet Gullfiber AB, i början av 1970-talet att förvärvas av investmentbolaget Industrivärden och bli ett dotterbolag till Industrivärdens dotterbolag Jino AB. Ett statligt lokaliseringsstöd på 35 milj. kr. hjälpte privatkapitalet.

Efter hand ökade Gullfiber AB det totala antalet anställda i hela landet till 2 100, varav 750 i Söråker. Så sent som i februari 1980 öppnades produktionslinjen T 9, som fortfarande anses vara den modernaste i sitt slag i Europa. Denna betydande och kostbara investering skedde dock utan en motsvarande expansion av byggmarknaden i landet. I omgångar har så nedskärningar skett till dagens läge då 274 anställda fortfarande arbetar vidare men under stor ovisshet eftersom bolagsledningen redan den 4 juni i år lät meddela att man skall lägga ned fabriken. En 10-miljonersinvestering måste nu inom en relativt kort tid ske i glassmältningsprocessen om produktionen skall fortsätta efter juni 1985, då enligt bolagsledningens planer verksamheten skall upphöra. Denna investering i smältprocessen är periodvis återkommande, och medel är reserverade som driftkostnad.

Produktionen i Söråker fortsätter med betydande intensitet, och övertidsuttaget har ökat för att man skall klara det uppgjorda produktionsprogrammet, vilket enligt uppgift överskridits med 27 %. Det är inte heller fråga om någon produktion för lager. Det står klart att produktionen är lönsam och att det är ett enormt nationalekonomiskt slöseri att radera denna toppmoderna anläggning. Det finns grundad anledning att ställa frågan om den planerade nedläggningen av Gullfiber i Söråker är ett beslut mera betingat av storkapitalets vinstmotiv än av hänsyn till samhällliga behov av byggnadsmaterial och arbete åt människorna. Det finns också skäl att se utvecklingen i Söråker mot bakgrund av det tioåriga bostadsförbättringsprogram samt det tillfälliga s. k. ROT-program som beslöts 1983. Det borde dessutom vara möjligt att ytterligare stimulera och effektivisera dessa program och vidta åtgärder för att öka deras omfattning och bl. a. innefatta offentliga byggnader. Det är välkänt att varje ytterligare åtgärd för att spara på energi genom bättre isolering av byggnader, innebär, förutom mera byggjobb, även ökad efterfrågan på isoleringsmaterial av typ gullfiber. Att energibesparande åtgärder ganska snabbt förbättrar bostadsföretagens uppvärmningsekonomi och på sikt är ägnade att sänka bostadskostnaderna avsevärt är bekräftat av erfarenheten.

Timrå kommun har i Söråker satsat betydande skattemedel för att bygga ut bostäder och service med beaktande av industriutbyggnaden. Nu är Söråkers framtid som samhälle hotad. Hela Sundsvallsdistriktet liksom Västernorrlands län har f. ö. svårigheter att hålla sysselsättningen uppe. 6 300 är registrerade arbetslösa, och under 1983 samt första halvåret 1984 har länet förlorat 1 800 i befolkningstal, vilket är den största åderlåtningen i landet.

De försök som nu görs för att via en särskild Söråkersgrupp få fram alternativa arbetsmöjligheter har inte varit framgångsrika. Mot denna dystra bakgrund står hoppet till kraftfulla åtgärder från regeringens sida, och det finns fog för följande frågor:

*Meddelande om
interpellationer*

1. Har regeringen planer på att fortsätta med och utvidga det s. k. ROT-programmet med bl. a. förstärkta stimulansåtgärder då det gäller isoleringsarbeten och därmed ökad åtgång av isoleringsmaterial i såväl bostäder som offentliga byggnader?
2. Avser regeringen att på något sätt ingripa och kräva att AB Gullfibers verkliga ägare, Handelsbanken-Industrivärden, skall ta sitt sociala ansvar och fortsätta driften vid den ovannämnda fabriken, som är en av Europas modernaste i sitt slag?

1984/85:30 av *Jens Eriksson* (m) till jordbruksministern om fredningstiden för lax:

Vid Östersjökommissionens session i Warszawa 1981 beslöts att förlänga fredningssäsongen för lax vid fiske utanför 4 sjömil med 14 dagar, dvs. till den 14 september. Förslaget kom från Finland.

Sommarfredningen har sedan förlängts år från år och skall gälla även 1985. Beslutet kom till därför att Östersjöstaterna inte kunnat enas om ett TAC (totalt uttag) av lax i Östersjön.

Kommissionen bortsåg från att de fiskare som bedriver laxfiske till havs därigenom fick betydligt försämrade arbetsförhållanden. Fiskarna i Östersjön tvingades nu i stället ut i höst- och vinterstormarna och fick i mycket högre grad än tidigare bedriva sitt fiske under svåra förhållanden med storm, is och kyla under vintertiden. Östersjön är under vinterhalvåret inget gästvänligt hav.

Fiskare, inte bara i Sverige, reagerade mot de försämringar den förlängda fredningstiden innebar. De fartyg som bedriver laxfiske i Sverige är liksom fiskeflottan f. ö. till stor del bestående av äldre fartyg som inte har den bästa arbetsmiljön.

Det är orimligt att en kår på detta sätt skall bestraffas för att inte regeringarna i resp. länder kan enas. Havsforskningsrådet inom ICES, som rådfrågats, har uttalat att en förlängd fredningstid har en ringa effekt för bevarande av beståndet. Beslutet synes därför mer ha tillkommit för att försäkra villkoren för yrkesfisket än som en beståndsbevarande åtgärd, vilket det heller inte är. Ingen kan i dag påstå att laxbeståndet är i fara, utan Östersjön uppvisar god tillgång på lax. Det som diskuteras är egentligen bevarande av laxstammarna i de naturreproducerande älvarna, vilket kräver andra åtgärder än förlängd fredningstid till havs. Det bör kanske påpekas att innanför 4 sjömil pågår fiske under hela sommaren.

I anledning av vad jag ovan anfört ber jag att till jordbruksministern få ställa följande fråga:

Är jordbruksministern beredd att verka för att fredningstiden för lax utanför 4 sjömil 1986 återgår till det som rådde före 1982, dvs. en sommarfredning från den 15 juni till den 31 augusti?

1984/85:31 av Nic Grönvall (m) till justitieministern om den enskildes rättssäkerhet och integritet:

Nr 6

Tisdagen den
9 oktober 1984

I Sverige pågår en omfattande rättsutveckling helt utanför riksdagens möjligheter till påverkan.

Inom ramen för av riksdagen beslutade lagar företar administrativa och kontrollerande myndigheter långtgående tolkningar som på ett allvarligt sätt påverkar såväl innehållet i av riksdagen beslutad lag som – och det är långt allvarligare – gränsdragningen för den enskildes integritetssektor i relation till byråkrati och kontrollmakt.

*Meddelande om
interpellationer*

I dagspressen förekommer ständigt redovisning av hur taxeringskontrollanter och kronofogdar flyttar fram positionerna. Från Kalmar län rapporteras om en taxeringsrevisor, som med iakttagelser från läkarbesök som patient inleder en omfattande taxeringsrevision hos sin läkare. I samma ärende konstateras att kronofogdemyndighetens och domstolarnas tolkning av utsökningsbalkens regler om förhållande till tredje man vid utmätning av lös egendom lämnar utrymme för utmätning av egendom som enligt tillgänglig, skriftlig bevisning tillhör annan än den mot vilken utmätningen riktas.

I Nacka kommun har lokala skattemyndigheten beslutat att införa en helt ny tolkning av begreppet arbetsgivare, såvitt gäller en uppdragsgivares ansvar för entreprenörs skattebetalningar. Lokala skattemyndigheten i Nacka har helt frankt förklarat, att i de fall då kommun företagit traditionell entreprenörskontroll men entreprenören lika fullt senare ej förmår betala sina skatter, skall kommunen fullgöra den skattskyldiges skattebetalning.

Det svenska samhället – från regering till verkställande myndigheter – genomsyras alltså av en rättsutveckling vid sidan av riksdagens lagstiftningsmakt, där förloraren oftast är en enskild människa i förhållande till byråkrati och kontrollmakt.

Justitieministern har i många sammanhang, och nu senast vid tillsättandet av en särskild arbetsgrupp inom sitt departement, hävdad att behandlingen av vissa fångar skall skärpas i förhållande till vad som gäller för fångvården i Sverige i enlighet med av riksdagen beslutade regler om kriminalvård.

I samband med utseendet av arbetsgruppen har justitieministern – enligt dagspressen – gjort sådana uttalanden som angives nedan i frågorna 2 och 4:

1. Anser justitieministern att den enskildes rättssäkerhet och integritet alltid måste väja för det allmännas "intresse"?
2. På vilka grunder kan justitieministern hävda att vissa kategorier brottslingar skulle sakna behov av social anpassning?
3. På vilken regel i av riksdagen beslutad lag grundar justitieministern rätten att diskriminera vissa personer som omfattas av svensk kriminalvård i förhållande till andra?
4. På vilka grunder hävdar justitieministern att s. k. ekonomiska fångar kommer från goda sociala miljöer och är "väletablerade i samhället"?

11 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 9 oktober

1984/85:61 av *Lennart Brunander* (c) till industriministern om verksamheten vid Eiser Strump:

I våras beslutade riksdagsmajoriteten att Eiser Strump i Borås skulle läggas ned och produktionen flyttas till Malmö. Riksdagen ställde också 38 milj. kr. till förfogande för nedläggningskostnader och för att skapa nya arbetstillfällen i Borås. Vi var då många som var kritiska till majoritetens beslut.

Flyttningen till Malmö har påbörjats, men de problem som vi varnat för i våras har nu uppstått. Man klarar inte av produktionen i Malmö. Eiser har tvingats till korttidsanställningar i Borås. Viss produktion har dessutom fått överföras till Eisers fabriker i Finland. Det framstår allt klarare att en satsning i Borås hade varit riktigare. Borås och Malmö har olika affärsidéer och borde få utvecklas var för sig.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor till industriministern:

1. På vilket sätt har man hittills använt och hur avser man framöver att använda de 38 milj. kr. som riksdagen ställt till förfogande?
2. När man nu ser att sammanläggningen av fabriker i Borås och Malmö inte fungerar – finns det inte då anledning att ompröva beslutet?

1984/85:62 av *Pär Granstedt* (c) till statsrådet Birgitta Dahl om den internationella kärnbränsle- och kärnbränsleavfallshanteringen:

Under senare tid har skilda miljö- och säkerhetsproblem i samband med den internationella delen av kärnbränslecykeln aktualiserats. Det gäller bl. a. uranbrytningen i Canada, radioaktiva utsläpp från upparbetningsanläggningen i Sellafield och transportsäkerheten till sjöss. Kritik har också riktats mot den franska upparbetningsanläggningen i La Hague.

Vilka konsekvenser drar regeringen för svenskt vidkommande av de nu aktuella miljö- och säkerhetsproblemen i den internationella kärnbränsle- och avfallshanteringen?

1984/85:63 av *Pär Granstedt* (c) till utbildningsministern om planerna på utbildningssamarbete med Iran:

Tidigare planer på att erbjuda regimen i Iran utbildning i Sverige för läkar- och tandläkarstuderande har väckt omfattande protester. Enligt uppgift är frågan åter aktuell, nu med halvstatliga Swedec International AB som svensk part.

Hur ser den svenska regeringen på lämpligheten av utbildningssamarbete mellan Sverige och Iran med hänsyn till de rådande förhållandena i det senare landet?

Nr 6

Tisdagen den
9 oktober 1984

1984/85:64 av *Jörn Svensson* (vpk) till industriministern om arbetsmarknadsproblemen i Uddevalla:

*Meddelande om
frågor*

Uddevalla kommun hotas av svåra akuta arbetsmarknadsproblem. En krissituation hotar utvecklas vid varvet. Ytterligare ett större företag inom kommunen är i kris. Statens roll i den s. k. Consafe-affären har betydelse i sammanhanget. Jag anhåller därför att få ställa följande fråga till industriministern:

Vilken aktiv roll har regeringen spelat och vilken roll förutses den spela i relation till sysselsättningsläget i Uddevalla?

1984/85:65 av *Alexander Chrisopoulos* (vpk) till statsrådet Bengt Göransson om åtgärder för att trygga Immigrant-Institutets verksamhet:

Immigrant-Institutet i Borås hotas av konkurs och upplösning på grund av uteblivna bidrag från stat och kommun.

Biblioteksverksamhet, skriftlig dokumentation på kulturområdet och förlagsverksamhet utgör väsentliga delar av invandrapolitiken. Den verksamhet som bedrivs vid Immigrant-Institutet skulle enligt vår mening kunna utgöra en betydelsefull grund för en utbyggd, fristående institution på området, gärna under gemensam ledning av invandrarorganisationerna. Det vore därför mycket olyckligt om Immigrant-Institutet gavs till spillo.

Jag vill därför fråga kulturministern:

Är regeringen beredd att snabbt vidta åtgärder för att ekonomiskt trygga Immigrant-Institutets fortsatta verksamhet i avvaktan på en förutsättningslös utredning om dess nuvarande och möjliga framtida roll i invandrapolitiken?

1984/85:66 av *Eva Hjelmström* (vpk) till utrikesministern om regeringsobservatörer till valen i Nicaragua:

Sverige måste på alla sätt stödja den demokratiska utvecklingen i Nicaragua. Vid sitt besök i Nicaragua framhöll statsministern vikten av demokratiska val och välkomnade sandinistregeringens beslut att hålla sådana. Han sade också: "Alla demokrater följer med intresse och spänning den process som igångsatts." Trots detta uttalade stöd och trots fördömanden av de högerkrafter som med Reaganadministrationens stöd söker störta sandinistregimen och hotar landets suveränitet och integritet har Sverige enligt uppgift valt att inte skicka några observatörer för att övervaka valen.

Mot bakgrund härav vill jag fråga utrikesministern:

Är regeringen beredd att ompröva sitt beslut och sända observatörer till valen i Nicaragua?

Nr 6

Tisdagen den

9 oktober 1984

Meddelande om
frågor

1984/85:67 av *John Andersson* (vpk) till arbetsmarknadsministern om anslagen till skogliga beredskapsarbeten:

Enligt uppgift skall arbetsmarknadsstyrelsen, AMS, kraftigt minska anslagen till skogliga beredskapsarbeten under 1984/85. Det här drabbar, förutom arbetsledare, lokalt bunden arbetskraft speciellt i glesbygden och andra områden som har brist på jobb. Det finns ett stort behov av skogsvårdsåtgärder, och beredskapsarbeten inom detta område är billiga arbeten och skapar stora samhällsekonomiska värden på sikt. Skogsstyrelsen begär nu hos regeringen 112 milj. kr. för att klara beredskapsverksamheten utan avskedanden.

Med hänvisning till ovanstående vill jag ställa följande fråga till arbetsmarknadsministern:

Är regeringen beredd att anslå medel för att dessa beredskapsarbeten skall kunna fortsätta utan avskedanden?

1984/85:68 av *Jens Eriksson* (m) till kommunikationsministern om brandrisken i småbåtshamnar:

Under sommaren fylls småbåtshamnarna runt om i våra skärgårdar med fritidsbåtar. I somliga hamnar, som är särskilt populära och eftersökta, kan vissa nätter antalet båtar uppgå till flera hundra. När man ser denna anhopning av båtar frågar man sig oroligt hur länge det dröjer innan en katastrof inträffar. Många av båtarna innehåller flera hundra liter bensin, och om man vandrar på bryggorna en sen kväll ser man hur folk sitter med tända stearinljus och grillar, och cigarettglöden lyser i mörkret.

Om det uppstår eld finns det knappast någon möjlighet att komma ut med båtarna, då hamnen är fullpackad. I en paniksituation är utsikterna ännu mindre.

Ingen tycks uppmärksamma faran, eller också blundar man för den. I varje fall är olycksrisken stor, och det måste vara angeläget att skapa säkerhet inte bara för dem som tillbringar sin semester i båtarna utan också för den bofasta befolkningen som bor och lever i närheten av hamnarna.

I anledning av vad jag anfört ber jag att till kommunikationsministern få ställa följande frågor:

Har den fara jag påpekat uppmärksamats av kommunikationsdepartementet? I så fall, avser man att vidtaga åtgärder för att minska riskerna, och i så fall vilka?

12 § Kammaren åtskildes kl. 15.40.

In fidem

BERTIL BJÖRNSSON